

Protokół

dziesiątego posiedzenia 1. sesyi 2. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 2. Marca 1867.

Obecni: Marszałek Leon książę Sapieha.

Sekretarze: Ludwik Wodzicki, Ksiądz Barewicz, Dr. Emil Pfeiffer, Tarnowski Stanisław,
Komisarz rządowy: Radca Namiestnictwa p. Bartmański.

Liczba posłów obecnych przy początku posiedzenia 132. — w ciągu posiedzenia 134.

Początek posiedzenia o godzinie 11 min. 15.

Sekretarz Pfeiffer odczytuje protokół ostatniego posiedzenia; protokół przyjęty — następnie odczytuje dalszy ciąg spisu petycyj nadeszłych do Sejmu po dzień 2. Marca od l. 57 do l. 64.

Sekretarz ks. Barewicz odczytuje interpelację do p. Komisarza rządowego, podpisaną przez posła Borysikiewicza i 15 posłów, następującej treści:

„Czy wys. Rząd raczy polecić urzędom powiatowym w Husiatynie i Borszczowie, ażeby uwolniły gminy, które nie wypełniły ciężkich nakazów pomienionych władz od zaprowadzonych gdzieniegdzie egzekucyj, i ażeby na przyszłość staranie o utrzymanie komunikacyj gminnych zostawiono samorządowi samych gmin i wolnemu porozumieniu się ich z obszarami dworskimi?“

Pan Komisarz rządowy nie jest w stanie odpowiedzieć szczegółowo na bieżącej sesyi na powyższe interpelacje, zapewnia tylko że Rząd wejdzie w tą sprawę i rozstrzygnie ją podług sprawiedliwości.

Z kolei przechodzi Izba z porządku dziennego do sprawozdania komisji nad reskryptem ministerjalnym z dnia 4. Lutego.

Posel Ziemiałkowski oświadcza imieniem komisji:

Komisya wysadzona przeważną głosów większością z łona Reprezentacyi kraju, ma iema, iż uchwalony przez nią projekt adresu jest wyrazem myśli przewodniczących Sejmowi, a przeto wyrazem myśli kraju. Wszelako wobec zaszłych wypadków i w obec niebezpieczeństwa, na jakie przez uchwalenie tego adresu mogłyby być narażone wewnętrzne kraju zadania, komisya mniema, iż w interesie kraju jest jej obowiązkiem cofnąć projektowany przez nią adres.

Zapowiedziany na przeszłym posiedzeniu wniosek księdza Pawlikowa przychodzi pod obrady w następującej osnowie:

1. Nad adresem komisji przejść do porządku dziennego.
2. Przyjąć adres księdza Pawlikowa i towarzyszy.

Pierwsza część tego wniosku nie przychodzi pod głosowanie z powodu pomienionego oświadczenia komisji i cofnięcia projektu adresowego — druga zaś część tego wniosku przy głosowaniu upada.

Następują rozprawy nad drugim ustępem wniosku komisji, czyli nad wyborem delegacyi do Rady Państwa.

Posel książe Czartoryski wnosi:

Wysoki Izba uchwali:

Czyniąc zadość wezwaniu rządowemu, a zważywszy, że po tylukrotnych ze strony Najjaśniejszego Pana zapewnieniach, udzielenia krajom koronnym autonomicznych urzędów, spodziewać się możemy, iż Najjaśniejszy Pan nie dozwoli, aby przy nastąpić mającej organizacyi Państwa, nasza historyczno-narodowa indywidualność naruszona została, Sejm przystępuje do wyboru delegatów do Rady Państwa.

Gdy atoli posel książe Czartoryski wniosek ten następnie cofnął, pozostaje jedynie głosować nad drugim punktem pierwotnego wniosku komisji, czyli nad wyborem delegacyi do Rady Państwa.

Posel Grocholski prosi o głosowanie imienne. Przy głosowaniu imiennem głosowało za wnioskiem komisji posłów 99 — przeciw 34.

Marszałek zawieszka posiedzenie do godziny piątej. — Książe Marszałek zagajka posiedzenie o 1/2 do 6tej z wieczora.

Sekretarz ks. Barewicz czyta interpelacyę do Komisarza rządowego w ruskim języku, podpisaną przez posła Pawlikowa i 20 posłów.

Z przyczyny napadu na proboszcza miejscowego w Magierowie z dnia 26. na 27. Lutego b. r. w jego pomieszkaniu nocną porą zapytują interpelanci:

1. Czy ten fakt zbrodniczy doszedł już do wiadomości wysokiego Rządu.
2. Co wys. Rząd uczynić zamierza, ażeby podobne napady nie powtarzały się?

Komisarz rządowy odpowiada na tę interpelacyę po rusku, że Rząd nie omieszka zarządzić jak najrychlejsze dochodzenie, ażeby winni zostali ukarani.

Dalej odpowiada Komisarz rządowy najpierw na interpelacyę posła Rogawskiego względem reorganizacyi Towarzystwa kredytowego, iż Namiestnictwo spowodowane interpelacyą telegrafowało do Ministerjum i wedle otrzymanej tą drogą odpowiedzi, wysokie władze pracują nad tą sprawą i uczynią co tyłk można, ażeby do ostatecznego załatwienia doprowadzić. Powtóre: Na interpelacyę posła Horszarda, co do odpisania podatków za szkody spowodowane przez mrozy, odpowiada p. Komisarz rządowy, że o ile wiadomo rozporządzenie Wysokiego Ministerjum z 3. Września 1866., nakazujące dochodzenia szkół tych, z urzędu nie zostało cofnięte. Dla czego w niektórych powiatach, mianowicie Niepołomice, likwidacya nie nastąpiła a w ogóle podatków nie odpisano, nie wiadomo, lecz będzie staraniem Rządu, ażeby czynności urzędów powiatowych w tej sprawie ujednostajnić i przyspieszyć.

Z porządku dziennego przystępuje Izba do wyborów delegatów:

1. Z kuryi większych posiadłości. Na skrutatorów przeznaczeni przez księcia Marszałka pp.: Węzyk, Podlewski, Dzwonkowski, Russocki, Dziewoński, Gniewosz, ks. Pawlików, Jabłonowski, Dubs, WYROBEK, Haller, Samelson, Baworowski, Rutowski, Golejewski, Trzecieski, Sanguszko, Kosiński, Morgenstern, Pajackowski.

Na skrutatorów do wyboru na członka Rady Państwa z okręgu miasta Lwowa wezwani pp.: Polanowski, Pietruski, Żuk-Skarszewski, Kowalski, Sawczyński, Łoś. — Do skrutynium wyboru jednego członka z Izb handlowych wezwani: książe Czartoryski Konst., hr. Tarnowski Jan, Tomuś, Janowski.

Posel Sawczyński oznajmia rezultat głosowania z kuryi miasta Lwowa: p. Ziemiałkowski obrany 108 głosami na 125 głosujących. Ta sama komisya wezwana do skrutynium z kuryi Krakow, Biała. Wybór z kuryi miast Rzeszów, Tarnów, Sącz. Na skrutatorów wezwani Cieński, Piwocki, Manasterski, ks. Dzerowicz, Szumańczowski. Wołuy.

Książe Konstanty Czartoryski ogłasza rezultat wyboru z Izb handlowych: p. Hausner obrany 100 głosami na 124. Z kuryi miast Kraków, Biała obrany p. Zyblikiewicz 95 głosami na 125. Ci sami skrutatorowie wezwani do kuryi miast: Przemyśl, Jarosław, Drohobycz, Sambor.

Posel Szumańczowski ogłasza rezultat głosowania z kuryi miast Rzeszow Tarnow, Sącz; p. Zbyszewski obrany 99 głosami na 124.

Posel Podlewski ogłasza rezultat wyborów z kuryi własności większej. Głosujących 128 — absolutna większość 65. Dtrzymali książe Czartoryski 120, Krzeczanowicz 119, Skrzyński 107, ks. Bare-

wicz 105, Wodzicki Ludwik 97, Chrzanowski 74, Czajkowski 71, Golejewski 70, Horodyski 66, Węzyk 66, Gross 84, Tarnowski St. 84, Wodzicki Henr. 79. wszyscy 13tu zatem wybrani absolutną większością.

Do skrutynium wyborów z miast Stanisławów, Stryj, Kołomyja wezwani posłowie: Borysikiewicz, Halik, Fihauer, Wiśniowski, Cichorz, ks. Sulikowski.

Poseł Pietruski ogłasza wybór z kuryi miast Przemyśl, Jarosław, Drohobycz, Sambor; obrany ks. Polański 70 głosami na 118.

Ci sami skrutatorowie do wyboru z kuryi miast Tarnopol, Brody.

Do skrutynium wyboru na dwóch członków z kuryi mniejszych własności Lwów i t. d. wezwani posłowie: Bratranek, Potocki Alfred, Hubicki, Popiel, Szuszkiewicz, Kowbasiuk.

Poseł hr. Łoś ogłasza rezultat wyboru z kuryi miast Tarnopol, Brody; Sawczyński obrany 96 głosami na 120.

Książd Sulikowski ogłasza rezultat wyboru z kuryi miast Stanisławów, Stryj, Kołomyja i t. d.; obrany poseł Landesberger 67 głosami na 127.

Do skrutynium na okręg Brzeżany, Przemyślany, Bóbrka, Chodorów, Rohatyn Bursztyn i t. d. z kuryi mniejszych własności wezwani posłowie: Zduń, ks. Morgenstern, Kamiński, Wolny, Polanowski, Niezabitowski, ks. Guszalewicz, Dziubaty.

Do skrutynium wyboru Zaleszczyki, Tłuste, Borszczow, Mielnica, Czortków, Jazłowiec, Budzanow, Kopyczyńce, Husiatyn wezwani posłowie: Tyszkowski, Hoszard, Golejewski, Zych, Zynczak, Kocko.

Poseł Kamiński zdaje sprawę z kuryi własności mniejszych Brzeżany, Przemyślany, Bóbrka i t. d. Głosujących 127, obrany Potocki Alfred 96 głosami.

Poseł Popiel zdaje sprawę z okręgu mniejszych posiadłości Lwów, Winniki, Szczerzec, Grodek, Janow, Sambor i t. d. Głosujących 129. Obrani Pfeiffer 99, Tomuś 95 głosami.

Do skrutynium okręgu mniejszych posiadłości Kołomyja, Gwoździec, Peczenizyn, Horodenka, Obertyn, Kossów, Kutry, Śniatyn, Zabłotów. Na skrutatorów wezwani posłowie: Bazylewicz, Działoszyński, Russocki, Dzwonkowski, ks. Ditrich, Dziewoński.

Poseł Hoszard zdaje sprawę ze skrutynium okręgu własności mniejszych Zaleszczyki, Tłuste, Borszczów, Mielnica i t. d. Głosujących 126. Manasterski obrany 126 głosami.

Poseł Russocki ogłasza wybór z okręgu mniejszych posiadłości Kołomyja, Gwoździec, Peczenizyn, Horodenka, Obertyn i t. d. Głosujących 123. Cieński obrany 94 głosami.

Do skrutynium okręgu mniejszych posiadłości Sanok, Rymanów, Bukowsko, Lisko, Baligród, Lutowska i t. d., wezwani: ks. Pietrusiewicz, Helcel, Puszkarz, Zych, Szlak, Dubs.

Poseł Badeni zdaje sprawę ze skrutynium okręgu własności mniejszych Przemyśl, Niżankowice, Jarosław, Sieniawa, Radymno, Jaworów, Krakowiec, Mościska, Sądowa-Wisznia. Głosujących 122; absolutna większość 62; większością głosów obrany Jakobik.

Do skrutynium okręgów mniejszych posiadłości Stanisławów, Halicz, Bohorodeczany, Sołotwina, Manasterzyska, Buczacz, Nadwórna, Delatyn, Tyśmienica, Tłumacz wezwani poprzedni skrutatorowie.

Do skrutynium okręgów wyboru mniejszych posiadłości Stryj, Skole, Dolina, Bolechów, Rozniatów, Kałusz, Wojniów, Mikołajów, Żurawno wezwani posłowie: Borysikiewicz, Rękas, Hönigsmann, Agopsowicz, Jabłonowski, Minkowicz.

Poseł Helcel zdaje sprawę z wyboru kuryi posiadłości mniejszych Sanok, Rymanów, Bukowsko, Lisko, Baligród, Lutowska, Dobromil, Ustrzyki, Bircza, Dubiecko, Brzozów, Dnka, Krosno, Żmigród. Obrany ks. Ditrich 74ma głosami na 120 głosujących.

Poseł Hoszard zdaje sprawę z okręgu własności mniejszych Stanisławów, Halicz, Bohorodeczany, Sołotwina, Manasterzyska, Buczacz, Nadwórna, Delatyn, Tyśmienica, Tłumacz. Głosujących 118. Poseł Działoszyński obrany 88 głosami.

Do skrutynium wyborów z okręgu własności mniejszych Tarnopol, Ithrowice, Mikulińce, Skalać, Grzymałów, Zbaraż, Medyń, Trembowla, Złotniki wezwani Tarnowski Jan, Sapruka, Polanowski, Szulak, Fihauzer, Gnoiński.

Posel Hönigsman zdaje sprawę z wyboru okręgu mniejszych posiadłości Stryj, Skole, Dolina, Bolechów, Roźniatów, Kałusz, Wojniów, Mikołajów, Zurawno. Głosujących 125, obrany ks. Guszalewicz, 96 głosami.

Do skrutynium mniejszych posiadłości Złoczów, Łopatyn, Brody, Radziechów, Busk, Kamionka, Olesko, Załeśce, Zborów wezwani posłowie: Kulik, ks. Pawlikow, Landesberger, Kierniczny, Pajączkowski, ks. Stępek.

Posel Polanowski zdaje sprawę z wyboru posiadłości mniejszych okręgu Tarnopol, Ithrowice, Mikulińce, Skalać, Grzymałów, Zbaraż, Medyń, Trembowla, Złotniki. — Głosujących 120, wybrany poseł Baworowski 117 głosami.

Do skrutynium wyborów z okręgu mniejszych posiadłości Zółkiew, Kulików, Mosty wielkie przeznaczeni posłowie: Jakobik, Konst. xiążę Czartoryski, Niezabitowski, Gulak, Wyrobek, Tomuś.

Posel Landesberger zdaje sprawę z wyboru posiadłości mniejszych okręgu Złoczów, Gliniany, Łopatyn, Brody, Radziechów, Busk, Kamionka, Olesko, Załeśce, Zborów. — Głosujących 120, wybrany Jan Bodnar 107 głosami.

Do skrutynium wyboru z okręgu mniejszych posiadłości Kraków, Mogiła, Skawina, Liski, Chrzanów, Jaworzno, Bochnia, Niepołomice, Wiśnicz, Brzesko, Radłów, Wojnicz, Wieliczka, Podgórze, Dobczyce, wezwani posłowie Hausner, Wiśniowski, Czerkawski, xiążę Sanguszko, ksiądz Kuziemski, Manasterski.

Posel Wyrobek zdaje sprawę z wyboru posiadłości mniejszych okręgów Zółkiew, Kulików, Mosty wielkie, Belz, Uhnów, Sokal, Lubaczów, Cieszanów, Rawa, Niemirów. — Głosujących 120, wybrany poseł Polanowski 90 głosami.

Do skrutynium wyboru mniejszych posiadłości okręgu Rzeszów, Głogów, Łańcut, Przeworsk, Leżajsk, Sokołów, Ulanów, Rozwadów, Tarnobrzeg, Nisko, Tyczyn, Strzyżów zawezwani: Tyszkowski, Hoszard, Golejewski, Zynczak, Zych, Kocko.

Do skrutynium wyboru mniejszych posiadłości okręgu Gorlice, Biecz, Nowy Sącz, Grybów, Ciężkowice, Stary Sącz, Krynica, Nowy Targ, Krościenko, Limanowa, Skrzydlna zawezwani posłowie: Podlewski, Borysikiewicz, Żuk - Skarszewski, Papeczuk, Rutowski, Halik.

Posel xiążę Sanguszko Wład. zdaje sprawę z wyboru mniejszych posiadłości okręgu Kraków, Mogiła, Skawina, Liski, Chrzanów, Jaworzno, Bochnia, Niepołomice, Wiśnicz, Brzesko, Radłów, Wojnicz, Wieliczka, Podgórze, Dobczyce. — Głosujących 119. Wybrani Wyrobek 71, Adam Potocki 68 głosami.

Posel Niezabitowski zdaje sprawę z wyboru mniejszych posiadłości Jasło, Brzostek, Frysztak, Rzeszów, Głogów, Łańcut, Przeworsk, Leżajsk, Sokołów, Ulanów, Rozwadów, Tarnobrzeg, Nisko, Tyczyn, Strzyżów, Tarnów, Tuchów, Dąbrowa, Żabno, Dębica, Pilzno, Ropeczyce, Kolbuszowa, Mielec, Zasów. — Głosujących 113, wybrani: ksiądz Sulikowski 94, ksiądz Morgenstern 65, Rogawski 69 głosami.

Posel Padlewski zdaje sprawę z wyboru mniejszych posiadłości okręgu Gorlice, Biecz, Nowy Sącz, Krynica, Grybów, Ciężkowice, Stary Sącz, Nowy Targ, Krościenko, Limanowa, Skrzydlna. — Głosujących 105, wybrany poseł Fihauzer 85 głosami.

Po przemówieniu Jego Excelencyi Jaśnie Wielmożnego Namiestnika hrabiego Gołuchowskiego i Marszałka Jaśnie Oświeconego xięcia Leona Sapiehy, po odczytaniu protokołu, który bez zarzutu przyjęto, xiążę Marszałek ogłasza sesyę sejmową za zamkniętą o godzinie 11tej przed północą.

Leon Sapieha w. r.

L. Wodzicki w. r.

Pfeiffer w. r.

Dalszy ciąg petycyj wniesionych do Sejmu po dzień 2. Marca 1867.

57. Gmina Komarno, przez posła Tomusia, prosi aby przy nowej organizacyi sądowej umieszczone w Komarnie sąd powiatowy.
 58. Gminy Lipie i Michnowice, w powiecie Turka, przez posła ks. Kuziemskiego, proszą aby nie były przyłączone do powiatu Staremiasto, lecz aby zostały przy powiecie Turka.
 59. Broniewska Klementyna, właścicielka dóbr Balicze podróżne i zarzeczne i Dzieduszyce, przez posła Pietruskiego prosi o odłączenie tych dóbr od powiatu Żydaczów a przyłączenie do powiatu Stryj.
 60. Wolański Witold, przez posła hr. Baworowskiego, o przyłączenie dóbr Pielawa do powiatu Buczacz.
 61. Wolański Witold, przez posła hr. Baworowskiego, o przyłączenie dóbr Duliby do powiatu Buczacz.
 62. Gmina Duliby, w obwodzie czortkowskim, przez posła hr. Baworowskiego, o przyłączenie jej do powiatu Buczacz.
 63. Gminy Przecław, Błonie, Podole, Wytok i Kądziołki, przez posła Jana hr. Tarnowskiego, o przyłączenie ich do powiatu Mielec.
 64. Drohojowski Tytus właściciel dóbr Ryczów, przez posła Wezyka, uzala się na nieprawne przyłączenie go do związku gminnego w gminach Żydowice i Woźniki, należących do dóbr Ryczów.
-

